

Kraftmelding pr. 31.12.2022



Masfjorden kommune



Bakgrunn

13.12.2016 KOMMUNESTYRET

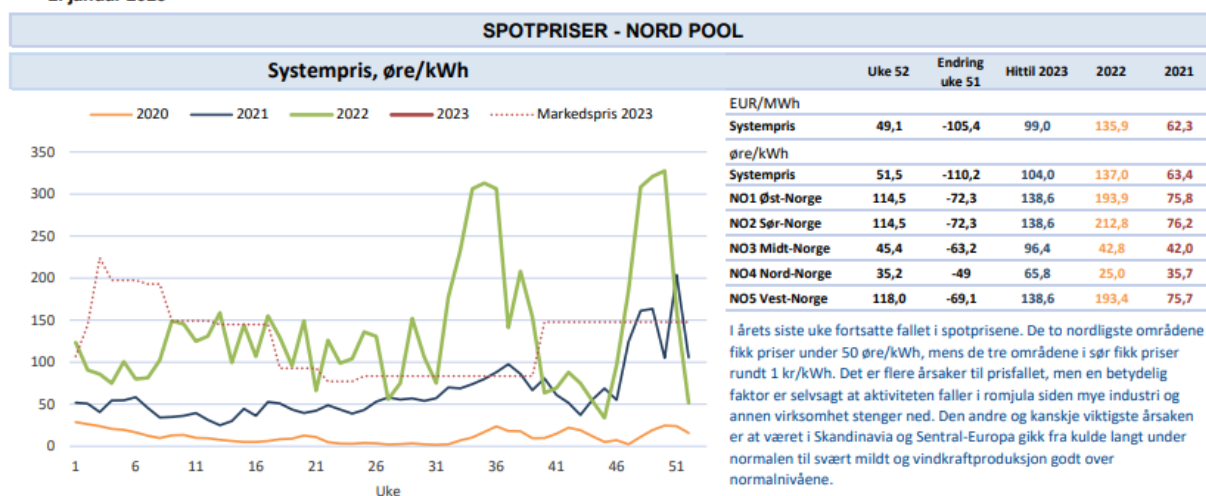
Kommunestyret samla seg om at førebels utgåve av Kraftmeldinga var noko ein kunne bygge vidare på. Dei var og samde i at Kraftmeldinga vart lagt fram 2 gonger i året; pr. utgangen av juni og desember.

Tema i kraftmeldinga pr. 31.desember 2022

1. Kraftpris
2. Budsjett 2022, prognose pr. 1.halvår og kraftinntekter pr. 31.12.22
3. Budsjett og prognose kraftinntekter 2023
4. Innkjøp av kraft til eige bruk
5. Trekk i rammetilskot som følgje av konsesjonskrafta 2023
6. Nokre andre relevante saker

1.1. Kraftpris – spot

2. januar 2023



Systempris øre/kWh historisk låg 2020.

Eksempel på presse/mediaoppslag i 2020

Ny bunnrekord: Strømprisen nede i 0,66 øre i morgen

Lørdag slår strømprisene alle tidligere bunn-rekorder. Både den nordiske systemprisen, norske områdepriser og norsk timepris er de laveste i historien.

Kraftprisen snudd i 2021;

Kraftprisen har i store deler av 2021 vore høg, og med eit snitt hittil i år 51,1 øre i vår prisområde og siste veke heile 76,6 øre/kWh, som er svært uvanleg til å vere ei sommarveke

Og kraftprisen for 2022 har gått ytterlegare kraftig opp, og på nivå ein aldri tidlegare har sett

2.1. Budsjett 2022, og oppdatert prognose kraftinntekter pr. 30.06.22

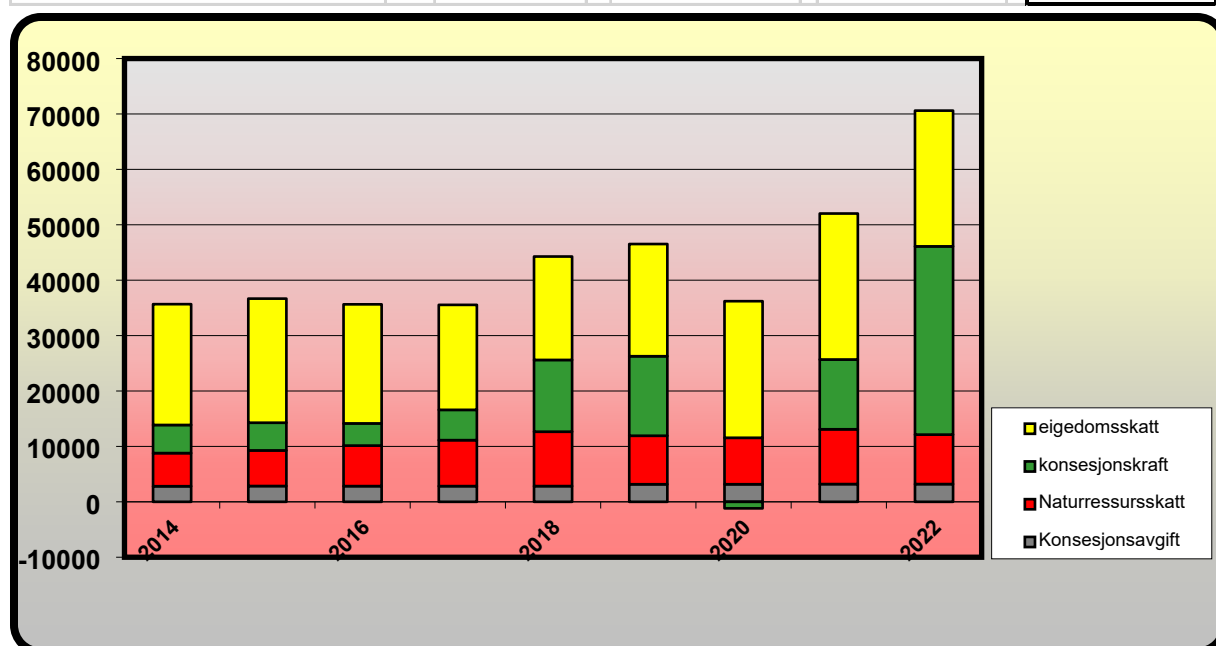
Bra samsvar mellom budsjett og prognose for dei fleste område utanom konsesjonskrafta.

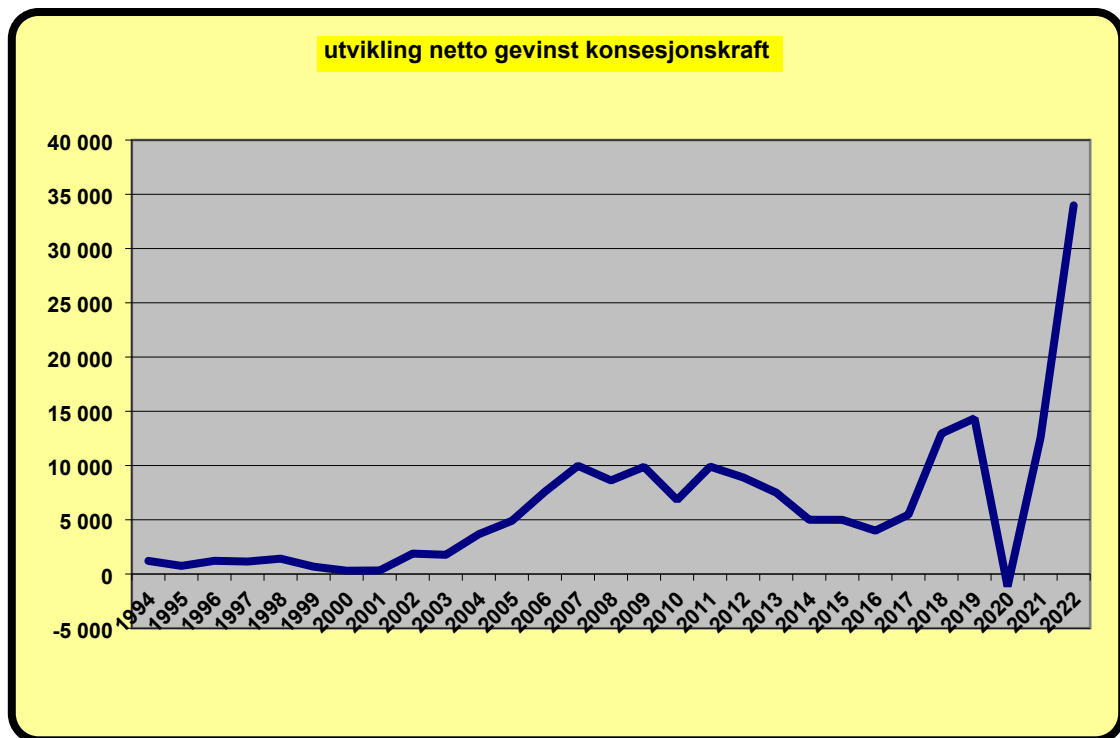
Konsesjonskrafta var opphavleg budsjett med 3,4 mill.kr. i netto gevinst 2022. Volum som vi sel i 2022 utgjer 51,3 GWh. Held straumprisen seg på eit høgt nivå gjennom 2.halvår 2022 (slik det ser ut pr. dato) – så kan ein pårekne større gevinst enn 30,7 mill.kr for konsesjonskrafta for 2022.

	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	prognose	
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	budsjett 2022	pr 30.6.22
Konsesjonsavgifter:	3 168 580	3 171 069	3 199 992	3 171 000	3 200 000
Naturressursskatt:	12 035 661	11 530 541	12 137 785	11 500 000	11 500 000
trekk inntektutjamning	-3 280 000	-3 143 000	-2 248 000	-2 200 000	-2 200 000
Konsesjonskraft:	14 349 471	-1 182 026	12 592 064	12 700 000	30 742 810
eigedomsskatt kraftverk & nett:	20 250 859	24 650 512	26 346 649	24 498 000	24 498 000
utbytte	797 589	621 486	828 648	650 000	948 000
sum kraftinntekter:	47 322 160	35 648 582	52 857 138	50 319 000	68 688 810

2.2. kraftinntekter pr. 31.12.22

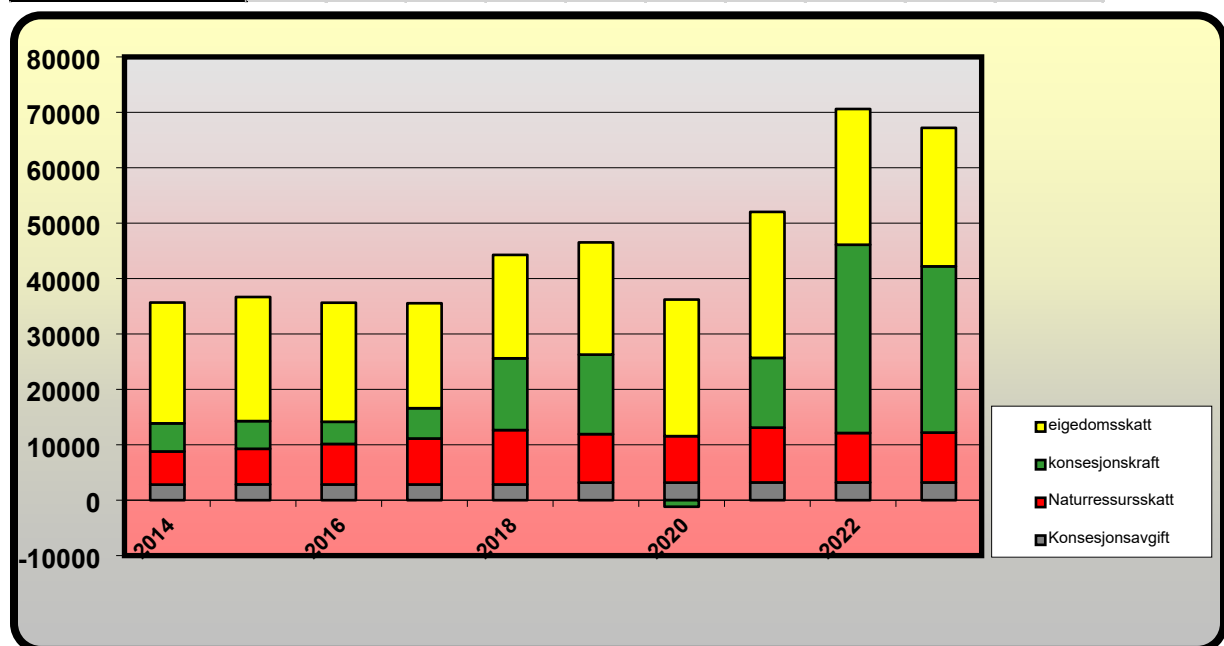
	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Konsesjonsavgifter:	3 168 580	3 171 069	3 199 992	3 199 992
Naturressursskatt:	12 035 661	11 530 541	12 137 785	11 747 563
trekk inntektutjamning	-3 280 000	-3 143 000	-2 248 000	-2 823 000
Konsesjonskraft:	14 349 471	-1 182 026	12 592 064	33 978 674
eigedomsskatt kraftverk & nett:	20 250 859	24 650 512	26 346 649	24 498 000
utbytte	797 589	621 486	828 648	948 000
sum kraftinntekter:	47 322 160	35 648 582	52 857 138	71 549 229





3.1. Budsjett og prognose kraftinntekter 2023, samt historisk oversikt

kraftinntekter	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Konsesjonsavgift	2 813	2 848	2 833	2 832	2 836	3 169	3 171	3 200	3 200	3 200
Naturressursskatt	5 978	6 427	7 314	8 297	9 816	8 756	8 387	9 890	8 925	9 000
konsesjonskraft	5 077	5 001	4 004	5 470	12 954	14 349	-1 182	12 593	33 979	30 000
utbytte	841	414	468	523	554	798	621	829	948	1 000
eigedomsskatt	21 803	22 395	21 490	18 946	18 663	20 251	24 651	26 347	24 498	25 000
Sum kraftinntekter	36 512	37 085	36 109	36 068	44 823	47 323	35 648	52 859	71 550	68 200



4. Innkjøp av kraft til eige bruk

Innkjøpsavtale kraft med 50/50% fordeling mellom fast (31,7 øre/kWh) og spot gjekk ut 31.12.22., ny avtale er basert på spot inntil prisane har normalisert seg, fastpristilbod som vi fekk låg i mellom ca. kr. 2,40 og nesten 3 kr.

5. Trekk i rammetilskot som følgje av konsesjonskrafta 2023

Om kvelden den 22.12.22 fekk vi beskjed om eit trekk i neste års rammetilskot på 47,5 mill.kr., noko som er 27,5 mill.kr. meir enn kva vi hadde forventa og fått signal om frå kommunal- og distriktsdept.

Slik blir trekket i rammetilskot i kraftkommunane

Pressemelding | 22.12.2022 | Kommunal- og distriktsdepartementet

Stortinget har vedteke at kommunar og fylkeskommunar med inntekter frå konsesjonskraft i områder med svært høge straumprisar (prisområde NO1, NO2 og NO5) skal få eit eittårig trekk i rammetilskotet på til saman 3 milliardar kroner i 2023. No er fordelinga av trekket fastsett.

Lite utdrag av pressemeldinga; «Regjeringa har vore oppteken av at trekket skal stå i eit rimeleg forhold til dei faktiske inntektene».

Knr.	Kommune	Trekk pga konsesjonskraftinntekter, i 1000 kr
4629	Modalen	-
4630	Osterøy	2 678
4631	Alver	1 096
4634	Masfjorden	47 475
4635	Gulen	6 242
4638	Høyanger	54 048
4639	Vik	49 288
4640	Sogndal	21 082
4641	Aurland	-
4642	Lærdal	92 376
4643	Årdal	-
4644	Luster	17 703
Totalt		2 200 000

Forholdet starta med pressemelding 28.9.22 frå regjeringa;

«Forslaget innebærer et ettårig trekk i rammetilskuddet på til sammen 3 milliarder kroner fra kommuner og fylkeskommuner i områder med høyest strømpriser, altså Østlandet, Sørlandet og Vestlandet». orientert om i kommunestyremøte samme dag, 28.9.22 (sjå møteprotokoll). Trekk og føringa jf. Skriv komm.dept. 14.10.22., men ingen konkretisering av trekket.

I dialog med kommunal- og distriktsdepartementet okt.- des. vart det antyda eit trekk på 20 – 21 mill.kr., etter at kommunen sitt konsesjonskraftvolum for 2023 vart ned justert til 39,4 GWh

Kommunen sitt budsjett for 2023 vedtatt den 15.12.22, med basis i eit rammetilskot på 88,8 mill.kr. Når regjeringa kjem med ei slik melding med ein langt høgare sum utan forklaring seint den 22.12.22, framstår dette som useriøst. Vi må då ha ein gjennomsnittleg spotpris i 2023 på 3,80 for at regjeringa skal kunne halde sine lovnader om trekk på 1/3 av inntekta. Regjeringa må då tru at vi skal tene nesten 150 mill.kr. på 39,4 GWh – då må gjennomsnittsprisen bli det dubla av det den ser ut til å bli i 2022 - Det har eg ingen tru på.

Under følger ei oversikt over vedtatt statsbudsjett, 1.kolonne viser kva Masfjorden vart tildelt i samband med framlegging av statsbudsjettet, 88,8 mill.kr., og etter trekket på 47,5 mill.kr., vil neste års rammetilskot utgjere 41,6 mill.kr.

Kommune	Sum rammetilskudd 2023, Prop 1 S	Ufordelt i Grønt hefte 2023	Saldert budsjett 2023, stortingsbehandlingen				Sum rammetilskudd 2023, etter stortingsbehandlingen
		Trekk i rammetilskuddet, konsesjonskraft	Økt barnetillegg - kvalifikasjonsprogram met	SFO 2. klasse - gratis halvdagsplass	Økt rammetilskudd pga. reduserte skatteinntekter	Samlede endringer etter stortingsbehandlingen	
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7
4634 Masfjorden	88 812	-47 475	2	264	8	274	41 611

Med ei lagt større konsesjonskraft volum i 2022, reknar vi med å tene 31 mill.kr.

Det som er mest urimeleg og provoserande er at regjeringa belønner kommunar som gir konsesjonskrafta billig til sine innbyggjarar eller næringsliv (i strid med premissane for ordninga), samt kor innbyggjarane hentar ut store inntekter i straumstøtte som kommunar som Masfjorden skal vere med å finansiere. Fordi desse kommunane får 0 eller mindre frådrag i rammetilskotet, må kommunar som Masfjorden ta eit enno større trekk!! Det er nesten ingen kommunar som taper meir enn Masfjorden pr. innbyggjar.

Eg fryktar at vi kjem til å komme ut med eit større minus sum på heile opplegget, men kan sjølvsagt og komme ut i pluss, den uvissa vil vi måtte leve med i heile 2023, og varsla er allereie starta opp, 1.termin allereie i dag, nedgang frå forventa 8,8 mill.kr. pr. termin til 3,8 mill.kr. – 5 mill.kr. pr. termin (basert på 10 terminar/år)

	Beregning av rammetilskudd og utbetaling til kommunene, januar 2023 (termin 1)												
Kommune	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning (post 60)	Inntektsutjevning denne termen	Distriktskudd Sør-Norge (post 61)	Distriktskudd Nord-Norge (post 62)	Totalt skjønnstilskudd (post 64)	Herav ordinært skjønn (post 64)	Herav ekstra skjønn fra (post 64)	Herav ekstra skjønn fra (post 64)	Regionsen ter-tilskudd (post 65)	Veksttilskudd (post 66)	Storbytilskudd (post 67)	Terminutbetaling	Gjenstående inntektsutjevning
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4634 Masfjorden	3 848 200	-395 775	312 900	0	0	0	0	0	0	0	0	3 765 325	0

så då må vi i tillegg forskottere staten og ein reell fare for å få likvide problem utover i 2023.

Kraftprisen har falle med over 40% i løpet av desember 22. Dette vert utfordrande å handtere i 2023. Regjeringa legg til grunn at kommunane kan pårekne ein spot/kraftpris på 2 kr. I 2023. Trekket på 47,5 mill.kr. utgjier kr. 1.205 for Masfjorden sin del (og som går att for mange av kommunane som vert trekt) Kommunen har kostnader med uttak av kraft, med OED pris på ca. 12 øre til sjølvkost på om lag 25 øre, som med innmatingsavgift og andre kostnader med eit volum på 39,4 GWh utgjier om lag 5 mill.kr. Dette medfører at vi må ha ein pris på kr. 1,35 for å komme i balanse i 2023

Nokre rekneeksempel:

gjennomsnittleg spotpris 2023 på 2 kr.

Med eit trekk i rammetilskot som utgjier kr. 1.20

Kostpris uttak av konsesjonskraft med minst 0,15 øre

Vil ein gjennomsnittleg pris på 2 kr i 2023 gje ein gevinst på 65 øre og ca. 25,6 mill.kr – og då vil vedtatt 2023 budsjett ha inndekking

Vi må ha ein gjennomsnittleg spotpris på over kr. 1,60 for å komme i balanse med vedtatt 2023 budsjettet

gjennomsnittleg spotpris 2023 på kr. 1.10 – og viser til uttale av 2.1.23.

Men strømanalytiker Tor Reier Lilleholt i selskapet Volue Insight tror på enda lavere priser enn det.

– Vi tror snittprisen for 2023 vil ligge på rundt 1,1 krone per kWh i Sør-Norge. Det er mer vann i magasinene nå, sier han til NTB.

Med eit trekk i rammetilskot som utgjer kr. 1.20

Kostpris uttak av konsesjonskraft med minst 0,15 øre

Vil ein gjennomsnittleg pris på kr 1.10 i 2023 gje eit tap på 25 øre og ca. 10 mill.kr., samt underdekking i høve budsjettert gevinst konsesjonskraft med 10 mill.kr., slik at vedtatt 2023 budsjett vil då eit eit budsjettavvik – underdekking med i alt 20 mill.kr

Masfjorden kommune har aldri oppnådd prisar på sal av konsesjonskrafta på det nivå som regjeringa og storting har vedtatt trekk for 2023 – over kr. 1.20 – som med kostpris for uttak utgjer over kr. 1,35

«Regjeringens forslag om å trekke 3 mrd. kroner tilsvarer under en tredjedel av den anslåtte verdien av konsesjonskraften i 2023 (OBS! denne dokumentasjon ønskjer ein at regjeringa presiserer – og gjer kjent – virkar basert på fantasiprisar). I disse verdiberegningene er kraftvolumet verdsatt til anslått markedspris (spotpris) i 2023 i det aktuelle prisområdet.

«Vi mener det er rett og rimelig at disse gir **noe** av disse merinntektene tilbake til fellesskapet», sier kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik. Denne formuleringa må etterkvart justerast, frå noe til alt (for ein stor del av kommunar med konsesjonskrafttrekk). Eit trekk på 20 mill.kr. hadde vore greitt, men ikkje det som vart resultatet

Med dei utsikter ein ser pr. dato etter eit kraftig prisfall på kraftprisen gjennom desember og kor sentrale aktørar reknar med prisar med mot 1 kr – så bidrar ein ikkje litt, ein bidrar med alt, og trekket vil utgjere 122% om gjennomsnittleg kraftpris endar på kr. 1.10

Ein skjønner ikkje korleis ein kan skjerma så mange kommunar med store kraftinntekter og konsesjonskraftrettar, og la andre kommunar ta belastninga. Dette er på ingen måte rettferdig

Og eit siste forhold som ein påpeike, under rapporteringa innan 1.des 22, påpeikte ein følgjande;

- Jf. Tlf. samtale 20.10., forstod eg det slik at Dep setter prisen for 2023 basert på terminmarknaden, og eg ser det som sjølvstøtt at denne prisen vert sett nært den 1. des. som mogleg, slik at kommunen kan gjere avtale/prissikringar før årsskifte?

Og når ein vert kjent med ei avgjerd om trekk seint den 22.12, så hindrar dept. kommunen å gjere avtalar og sikringar slik at ein kunne hatt eit realistisk 2023 budsjettet. Prisane tidleg i desember var slik at ein kunne gjere gode prissikringar og hatt ein god gevinst med trekk. Vi gjorde eit forsøk i romjula på sal for å sikre inndekking for trekk – kostpris og budsjettert gevinst i 2023, men ingen kjøparar til pris som vi måtte ha for å innfri desse føresetnadene.

Gapet mellom kommunen sine forventninger kring konsesjonskrafta i 2023 vs. Regjeringa er på 53 mill.kr., og kan oppsummerast ved;



6. Andre relevante saker

Invitasjon til å koma med innspel om vilkårsrevisjon for Matrevassdraget og Haugsdalsvassdraget

Masfjorden kommune sendte 8. april 2020 krav om revisjon av konsesjonsvilkår for Matrevassdraget og Haugsdalsvassdraget til...

05.03.2021

1. Vilårsrevisjon

Oppstartsmøte med BKK av den 16.mars 2021, med flg. forventa prosess;



Liten/ingen framdrift pr. dato

2.

Inntektssystemutvalget

Inntektssystemutvalget ble nedsatt i mai 2020, og skal foreta en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene.

Utvalget skal vurdere de ulike elementene i dagens inntektssystem, og komme med forslag til utforming av inntektssystemet for kommunene.

Utvalget skal levere sin utredning innen 1. juni 2022. Fristen er senere blitt utsatt til 26. august 2022.

Inntektssystemet for kommunane, høyring NOU 2022:10 - høyringssvar

Kommunestyret av den 15.12.22 – sak 066/2022:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

Masfjorden kommune går sterkt imot at framlegget til endringa i inntektssystemet frå utvalet som legg fram NOU 2022:10 vert gjennomført

Vi er sterkt imot innlemming av kommunale kraftinntekter og andre inntekter som havbruksfondet i inntektssystemet. Etter framlegget skal «kraftkommunane» dele 10% av sine konsesjonskraftinntekter med resten av landet. Då vasskraftutbyggingane vart vedtekne, vart det som ein del av vilkåra for utbygging, vedteke ein føresetnad om at kommunane skal ha varige særlege inntekter. Inntektene er varig kompensasjon for dei negative inngrepa i vår natur som følgje av vasskraftutbyggingar. Slike inntekter kan ikkje avviklast ved endringar i eit inntektssystem for kommunesektoren. Konsesjonsvilkåra lever vidare uavhengig av korleis inntektssystemet vert endra. Vi viser elles til grundig uttale frå LVK/naturressurskommunane på dette område.

Vi finn det urovekkjande at små distriktskommunar kjem dårleg ut i framlegget til nytt inntektssystem for kommunane, og meiner det er viktig at desse kommunane heller får betre utteljing i inntektssystemet og såleis vert sett betre i stand til å skape ei god samfunnsutvikling. Det har vore nedsett ein del utval opp gjennom åra som har sett på ulike endringar i inntektssystemet – alle med same resultat for Masfjorden sin del, fører til nedgang i sum rammetilskot.

Fokus på innbyggjar og einheitskostnader, fangar i stadig mindre grad opp avstandar og reisetid, som ein liten distriktskommune med store avstandar og ein fjord som skil kommunen gjer at ein må oppretthalde 3 skular, barnehagar etc., som ut i frå folketal skulle tilseie 1. Bruprosjektet som kunne ha løyst store deler av desse utfordringane får ein i liten grad dra hjelp og avklaringa på frå sentral hald.

Masfjorden kommune vurderer det som viktig at mindre kommunar med høgt utgiftsbehov knytt til ressurskrevjande brukarar får tilført nok ressursar til å sikre eit godt tilbod, og meiner finansieringsordninga framleis bør liggje utafor Inntektssystemet.